

PREMISE PRIVIND EFICIENȚA ENERGETICĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Autor: Capațina Valentin
Conducător științific: conf. univ. Mogoreanu Nicolae

Universitatea Tehnică a Moldovei

Rezumat: *Încălzirea globală rezultă din activitățile umane - din creșterea emisiilor în atmosfera planetei a așa-numitelor gaze cu efect de seră, a dioxidului de carbon (CO₂) și a metanului. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră poate fi realizată prin schimbarea structurii balanței de carburanți sau prin folosirea în masă a modalităților de economisire a energiei.*

Cuvinte cheie: *eficiență energetică, energii regenerabile*

Introducere

În ultimii ani termenul *Eficiență Energetică* devine tot mai uzual și capătă chiar dimensiune. Putem auzi de careva proiecte în acest domeniu, politici ale guvernării, training-uri, se mai văd panouri fotovoltaice pe acoperișul unor case. La momentul de față problema eficienței energetice este deosebit de acută. Consumul de energie în întreaga lume crește foarte rapid și se așteaptă majorarea sa de mai departe din contul dezvoltării ramurii de construcții, întreprinderilor de producție, etc. Proiectele de Eficiență Energetică (EE) și de Energii Regenerabile (ER) au fost implementate cu succes nu numai în UE, dar și în țările CSI. Prin utilizarea tehnologiilor disponibile, consumul de energie poate fi redus de la 10% până la 50% și, astfel, pot obține economii semnificative.

Premise privind eficiența energetică

Republica Moldova importă circa 94% din sursele necesare pentru acoperirea consumului energetic al țării. În lipsa de resurse energetice proprii, promovarea eficienței energetice și valorificarea surselor regenerabile de energie disponibile în teritoriu, constituie căi optime pentru reducerea dependenței în cauză, precum și o condiție esențială pentru dezvoltarea durabilă a economiei. Pe lângă dependența de import, intensitatea energetică sporită reprezintă un impediment esențial pentru dezvoltarea economiei și reduce enorm competitivitatea industriei naționale.

Pentru a garanta securitatea energetică durabilă a Republicii Moldova, Ministerul Economiei a propus un Program național pentru eficiență energetică. Programul prevede aplicarea stimulentei, inclusiv financiare pentru acțiunile de eficiență energetică, crearea standardelor tehnice care să limiteze utilizarea unor tehnologii de proastă calitate și cu un consum excesiv de energie, antrenarea donatorilor și investitorilor internaționali în finanțarea acțiunilor de eficiență energetică. Totodată, Programul obligă autoritățile publice locale să elaboreze programe și planuri locale de îmbunătățire a eficienței energetice.

Printre principalele obiective ale Programului se numără:

- eficientizarea consumului global de energie primară cu 20% până în anul 2020;
- creșterea ponderii energiei regenerabile în totalul mixului energetic de la 6% în anul 2010 până la 20% în anul 2020;
- creșterea ponderii biocombustibililor până la cel puțin 10% din totalul combustibililor utilizați în anul 2020;
- reducerea către anul 2020, cu cel puțin 25%, a emisiilor de gaze cu efect de seră, în comparație cu anul de bază 1990.

Sectorul construcțiilor deține circa 45% din consumul total de energie din Republica Moldova, urmat de sectorul transportului cu 23% și sectorul industriei cu 10%. Sectorul construcțiilor se află în continuă expansiune, ceea ce va conduce inevitabil la creșterea consumului de energie. O mare parte din fondul locativ, în total de 78,9 milioane m², are vechimea cuprinsă între 20-60 ani, caracteristicile termice ale acestuia fiind scăzute. Potențialul reducerii consumului

unei clădiri vechi este estimat între 30 și 50%. Sectorul construcțiilor este responsabil pentru realizarea unei economii de energie de aproximativ 10-12% în ținta națională de 20% către anul 2020.

O parte semnificativă din consumul de energie revine fondului locativ. Respectiv, emisiile de gaze cu efect de seră în acest sector, de asemenea, sînt semnificative. O trăsătură importantă a sectorului în cauză reprezintă irosirea energiei. În același timp, în comparație cu alte sectoare consumatoare de energie – utilizatorii finali de energie din sectorul locuințelor se caracterizează prin cel mai mare potențial în vederea conservării energiei. Creșterea eficienței energetice în sectorul rezidențial poate fi realizată prin asigurarea reducerii consumului de energie, fără a compromite bunăstarea locatarilor sau a mediului.

În consumul total de energie, 23% îi revine sectorului transporturilor, care depinde în întregime de combustibilii fosili. Sectorul transportului este principalul responsabil pentru poluarea mediului ambiant. Datorită rezistenței de rulare, pneurile sînt responsabile pentru 20%-30% din consumul de combustibil al vehiculelor. Totodată creșterea ponderii automobilelor hibride va duce la o micșorare a consumului de combustibil din sectorul transporturilor. Pînă în anul 2020 este planificată și creșterea cotei biocombustibililor pînă la 10%.

Industria este al treilea cel mai mare consumator de energie în Republica Moldova, deținînd 10% din totalul de energie consumat. Întrucît intensitatea și consumul de energie influențează direct prețurile produselor naționale, făcîndu-le necompetitive atît pe piața națională, cît și pe cea externă, sunt propuse măsuri privind sporirea eficienței energetice în sectorul industrial precum automatizarea proceselor industriale și înlocuirea tehnologiilor vechi cu tehnologii noi energoeficiente.

Concluzii

Reducerea intensității energetice și creșterea eficienței energetice reprezintă o direcție prioritară pentru Republica Moldova, de natură să consolideze securitatea energetică a țării, care rezultă și din Directivele UE, Comunității Energetice acestea constituind referențialul legislației Republicii Moldova. Securitatea energetică este asigurată sub normele acceptate pe plan internațional, Republica Moldova plasându-se în fruntea țărilor cu cea mai mare pondere a cheltuielilor pentru resursele energetice consumate.

Eficiența energetică este foarte importantă: pentru planetă – economisirea resurselor non-regenerabile, stabilizarea climei pămîntului, reducerea emisiilor de CO₂; pentru Republica Moldova – dezvoltarea economică durabilă a țării, reducerea dependenței de importurile resurselor energetice, creșterea nivelului securității energetice a țării; pentru persoana(firmă) în parte – economisirea mijloacelor financiare, producerea produselor competitive.

Bibliografie

1. Programul național pentru eficiență energetică 2011-2020; Aprobare prin Hotărîrea Guvernului nr.833 din 10 noiembrie 2011
2. <http://mec.gov.md/>
3. <http://gasnaturalfenosa.md/page/proiectul-eficienta-energetica/>